

Forum for Natur og Friluftsliv - Sør-Trøndelag

Sandgata 30, 7012 Trondheim

Tlf.: 91369378 E-post: sor-trondelag@fnf-nett.no

Innspill til energi og klimaplaner i Trondheim kommune og Sør-Trøndelag fylkeskommune

Konflikt mellom kraftproduksjon og natur

Det har blitt tildelt mange konsesjoner til kraftproduksjon og kraftlinjer, mange av dem er i konflikt med viktige naturverdier. Det har blitt tildelt konsesjoner som tar 250 km² inngrepsfri natur. Dette til tross for at det er et mål om å bevare INON, spesielt INON som går fra kyst til fjell. Dette er områder som er viktige for mange arter og for friluftsliv. Det gjør at det blir enda viktigere framover å bevare gjenværende naturområder. Man må ta med i planen at når kommunen og fylkeskommunen skal ta stilling til kraftsaker som kommer på høring må man derfor legge særlig vekt på natur og friluftsliv. Man må vurdere samlet belastning, ikke bare om naturmangfold, men også friluftsliv i henhold til Rockheimklæringen. Selskapene som har fått vindkraftkonsesjoner har sagt at de tar en investeringsbeslutning vinteren 2016. Selv om de velger å ikke bygge ut må man i fremtiden vurdere samlet belastning i flere år framover på grunn av at konsesjonen er gyldig i flere år og markedet kan snu så kraftselskapene velger å bygge likevel.

Det er ikke bare vindkraft som skaper konflikter. Det er på gang en del vannkraft i Sør-Trøndelag som risikerer å ødelegge gyteplasser for fisk, bekkekløfter og andre viktige naturverdier. Både kommune og STFK har ansvar for vannforskriften som stiller tydelige krav på økologisk tilstand i vannforekomster. Likevel ser vi at man i liten grad vurderer vandirektivet i utredninger for vannkraftverk. STFK må stille krav om dette når de uttaler seg om vannkraftverk.

Sats på å bruke kraftoverskuddet til klimatiltak. Mange mener at økt kraftproduksjon i Norden kan gi et kraftoverskudd på 50 TWh til 2020. Det gir lavere priser og dermed minsket vilje til å spare. Er mer sløsing grunnen til at vi skal ofre natur til kraftverk og kraftlinjer? Skal man få aksept blant folk for nye kraftverk må kraftoverskuddet brukes til klimatiltak. Sats på flere elbiler, elferger og andre klimatiltak som bruker strømmen på en fornuftig måte.

Klimatilpasning

Man har et stort fokus på klimatilpasning og definerer det til stor del til å bygge infrastruktur som tåler framtidens klima. Man må ikke glemme den klimamisstilpasning som vi bygger inn oss i. Naturen er viktig for å tilpasse samfunnet for et nytt klima, likevel bygges naturen ned bit for bit. Noen eksempler på økosystemtjenester som de negative virkningene av

klimaendringer er: Naturområder holder på vann bedre enn tak og asfalt og demper derfor flommer. Vegetasjon hindrer erosjon. Gruntvannsområder stanser bølger før de slår inn mot land. Gjennom å bevare naturen sparer vi oss for utgifter til å forsterke infrastruktur.¹

I klimatilpasning må man ikke bare tenke på hvordan samfunnet skal klimatilpasses, men også hvordan naturen skal klimatilpasses. Varmere klima krever at arter forflytter seg til nye områder. Man må sikre at arter kan spres mellom naturområder gjennom økologiske korridorer når klimaet blir varmere.

Enøk

Man må satse på ENØK som alternativ til produksjon av energi:

Sats på energirådgivere som kan besøke både husholdninger og bedrifter for å gi råd om ENØK-tiltak. Man kan allerede i dag ringe ENOVA om man har spørsmål, men om en energirådgiver kan besøke huset kan rådene tilpasses den enkelte bedre. Dette er en ordning som blant annet Asker kommune allerede har. Trondheim kommune hadde en kort periode et prosjekt med lignende innhold der studenter fra NTNU kom hjem til folk og ga energiråd.

Etabler en kommunal/fylkeskommunal tilskuddsordning for ENØK som komplement til de statlige støtteordningene.

Sats på ENØK i egen virksomhet. Man må lage en oversikt over hvilke tiltak man sparer mest på å gjennomføre, men man burde ikke bare gjennomføre tiltak som gir en økonomisk vinst. Kommune og fylkeskommune må også vektlegge andre positive sider av ENØK-tiltak, blant annet bevaring av natur, økt sysselsetting og å stimulere forskningsmiljøer i regionen. Det må derfor telle med i regnskapet gjennom at man ikke ser seg blind på økonomi.

Fleksibilitet i kraftforbruk

For å minske forbrukstopper må man gjennomføre noen tiltak for fleksibelt forbruk. Dette er ikke bare viktig med tanke på et mer robust energisystem i vår egen region, men også for å stimulere fagmiljøene i Trondheim til å utvikle teknologi som kan brukes i andre deler av verden.

Bruk kommunale og fylkeskommunale elbiler til å lade når overskuddet er som størst og eventuelt selge strøm når det er underskudd på strøm.

Gå foran med økt fleksibilitet i egen virksomhet.

Uttalelsen støttes av: FIVH-Trondheim, Naturvernforbundet i Sør-Trøndelag, Norges Jeger og Fiskerforbund i Sør-Trøndelag, Norsk Botanisk forening Trøndelagsavdelinga, Norsk Ornitologisk Forening avdeling Sør-Trøndelag, Syklistenes Landsforening, Trondhjems Turistforening og Trondheim Turmarsjforening.

---

¹ Per Arild Aarestad med flere 2015. *Naturtyper i klimatilpasningsarbeidet – Effekter av klimaendringer og klimatilpasning på naturmangfold og økosystemtjenester* NINA rapport 1157

Staffan Sandberg
Fylkeskoordinator
FNF Sør-Trøndelag